

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: KE/041/02832-5./2025.
Tárgy: Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség – sziklamászóhelyek veszélytelenítésére, felújítására – természetvédelmi engedély
Telefonszám: 34/795-891
Ügyintéző: Jávor Anita

HATÁROZAT

I.

1. A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (a továbbiakban: Osztály), mint természetvédelmi hatóság a **Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség** (székhely: 1034 Budapest, Bécsi út 120.; a továbbiakban: Ügyfél) **sziklamászóiskolák veszélytelenítésére és felújítására** (a továbbiakban: tárgyi tevékenység) **feljogosító természetvédelmi engedély** iránti kérelmének részben helyt adva, **2026. december 31. napjáig**

e n g e d é l y e z e m ,

a mogyorósbányai Kő-hegy, a Póckői-bánya és a Kis-Gerecsei kőfejtő területén meglévő sziklamászó utak felújítását és veszélytelenítését

– a II. fejezetben foglalt természetvédelmi előírások megtartásával.

2. Az Ügyfél, Szalagos-kő területén sziklamászó utak felújítására vonatkozó kérelmét

e l u t a s í t o m .

II.

Természetvédelmi előírások:

1. Jelen engedély kizárólag az Ügyfelet, azaz **Magyar Hegy és Sportmászó Szövetség (MHSSz)** tagjait jogosítja a jelen határozattal engedélyezett tevékenység végzésére. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: DINPI) felügyeletet ellátó munkatársainak, továbbá a természetvédelmi hatóság és az egyéb arra jogosult szervek munkatársainak a tevékenység végzői kötelesek felmutatni az MHSSz vagy tagegyesülete által kiállított fényképes igazolványt.
2. Az engedélyezett tevékenység nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), az ott található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat, illetve élőhelyeket. Az egyesületi tagság figyelmét fel kell hívni a tevékenységgel érintett védett természeti területek és értékek megőrzésére és a vonatkozó szabályok, előírások betartására, valamint arra hogy a tevékenység végzése során vadon élő állatok zavarása, növények, állatok, kőzetek, ásványok gyűjtése, károsítása tilos.

3. Jelen engedély alapján csak a már meglévő/kiépített – a *Mászókalauz Dunazug szikláin 1. és 2.* című kiadványban (Budapest, 2016. MHSSz) szerepeltetett – mászúutak újíthatók fel, illetve veszélyteleníthetők. Az éjszakai igénybevétel tilos.
4. **Jelen természetvédelmi engedély alapján új mászúutak kialakítása tilos!**
5. A földtani képződményeket a szennyeződéstől és rongálástól meg kell óvni.
6. Az Ügyfél köteles gondoskodni arról, hogy a tevékenység résztvevői a tevékenység végzése során a természeti értékekben kárt ne tegyenek és a Natura 2000 területek fenntartási céljainak elérését, a természetvédelmi érdekeket ne veszélyeztessék.
7. Jelen engedély a helyszínen történő táborozásra, sátrazásra, tűzgyújtásra nem jogosít. A védett természeti területeken tűzgyújtás csak biztonságos, erre kialakított, kijelölt tűzrakó helyeken történhet. Tűzgyújtási tilalom esetén a tűzgyújtás a kijelölt helyeken is tilos.
8. Védett természeti területre gépjárművel behajtani csak külön természetvédelmi engedély alapján lehetséges, gépjárművel közlekedni csak az arra kijelölt utakon engedélyezett.
9. A sziklákon, főként a **Kis-Gerecsei kőfejtő területén található fodorka fajok** (*Asplenium sp.*) **eltávolítása tilos**, a védett tarka sziklaaraszoló (*Charissa variegata*) megőrzése érdekében.
10. A tevékenység során az igénybe vett területet tisztán kell tartani, a hulladék folyamatos gyűjtéséről gondoskodni kell. A tevékenységek végeztével az érintett területet eredeti állapotában, hulladékmentesen kell hátrahagyni.
11. A mászóhelyek megközelítésére elsősorban a jelzett turista utak használhatók. Amennyiben a mászóhelyhez közvetlenül nem vezet turistaút, a mászóhely eléréséhez (ameddig csak lehet) jelzett turistautakat szükséges igénybe venni.
12. Az Ügyfél köteles a jelen engedély tartalmát a tevékenységet folytató – jelen engedély által feljogosított – személyekkel ismertetni.
13. A mászóhelyeken a tevékenységgel veszélyeztetett védett vagy fokozottan védett természetvédelmi érték megjelenésének, jelenlétének észlelése esetén a tevékenységet fel kell függeszteni, és haladéktalanul értesíteni kell a DINPI Természetvédelmi Őrszolgálatának képviselőjét (Csonka Péter tájegységi osztályvezető: 06-30-663-4659).

III.

Jelen határozatban foglalt természetvédelmi engedély – a tevékenység végzéséhez szükséges, külön jogszabály alapján más hatóságok által kiadandó – egyéb engedélyek megszerzése alól nem mentesít, így a tulajdonos, vagyongazdálkodó, üzemeltető hozzájárulásának beszerzése alól sem.

Jogsértő tevékenység esetén szankciós jelleggel **természetvédelmi bírság megfizetésére** kötelezem az Ügyfelet.

IV.

Az eljárás során eljárási költség nem keletkezett.

V.

Jelen határozattal szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel véglegessé válik. Jelen határozat bírósági felülvizsgálatát – jogszabálysértésre hivatkozással – a közléstől számított 30 napon belül a Győri Törvényszékhez címzett, de az Osztályhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetén elektronikus úton benyújtott kereseti kérelemmel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetéke – ha törvény másként nem rendelkezik – 30 000 forint.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél 2025. július 08. napján engedélykérelmet terjesztett elő az Osztálynál, az I. fejezetben nevesített tevékenység elvégzéséhez szükséges természetvédelmi engedély vonatkozásában.

A kérelemben megjelölt helyszínek az alábbi természetvédelmi vonatkozású érintettségekkel bírnak:

1. Kis-Gerecsei kőfejtő (koordináták: 47.689517, 18.493217)

- Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 15/1977 OTvH számú határozatával védetté nyilvánított és a 129/2007. (XII.27.) KvVM rendelettel fenntartott Gerecsei Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti területe,
- Natura 2000-es hálózat HUDI 10003 kódszámú „Gerecse” elnevezésű különleges madárvédelmi területe.

2. Póckői-bánya, Lábatlan (koordináták: 47.72314, 18.51946)

- Natura 2000-es hálózat HUDI 20030 „Központi-Gerecse” elnevezésű különleges természetmegőrzési területe,
- Natura 2000-es hálózat HUDI 10003 kódszámú „Gerecse” elnevezésű különleges madárvédelmi területe.

3. Kő-hegy, Mogyorósbánya (koordináták: 47.722550, 18.614167)

- Natura 2000-es hálózat HUDI 20018 kódszámú „Északi-Gerecse” elnevezésű különleges természetmegőrzési területe.

4. Szalagos-kő (koordináták: 47.683854, 18.547015 (EOV K:612491, É:260076)

- Natura 2000-es hálózat HUDI 20030 „Központi-Gerecse” elnevezésű különleges természetmegőrzési területe,
- Natura 2000-es hálózat HUDI 10003 kódszámú „Gerecse” elnevezésű különleges madárvédelmi területe.

Az Ügyfél által kérelmezett tevékenységek jogszabályi háttere

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdés c) pontja alapján **„Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához”**

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 4. § (1) bekezdés d) pontja értelmében **„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”**

A Korm. rend. 8.§ (2) **„A védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely – a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel – a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.”**

Fentiek nyomán – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (1) bekezdésének és a 37. § (2) bekezdésének megfelelően – 2025. július 08. napján közigazgatási eljárás indult; melynek ügyintézési határideje a Tvt. 76. § (1) bekezdése értelmében 90 nap, amibe nem számítanak be az Ákr. 50. § (5) bekezdése által meghatározott időtartamok.

Fentiekre tekintettel az Ákr. 41. § (2) bekezdése alapján mellőztem az Ákr. 41. § (1) bekezdése szerinti sommás eljárás szabályait és a teljes eljárás szabályai szerint jártam el azzal, hogy a teljes eljárásra történő áttéréstől az Ügyfelet tájékoztattam az Ákr. 43. § (2) bekezdése értelmében.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20.

§-a alapján, megkerestem a területileg illetékes természetvédelmi kezelői feladatokat ellátó DINPI-t és közreműködését kértem annak tekintetében, hogy a kérelemben leírtak alapján, a természetvédelem céljaival összhangban, továbbá a védett természeti értékek jelentős károsodása, illetőleg veszélyeztetése nélkül kiadható-e a tárgyi engedély, illetve szükséges-e a helyszín sajátosságaiból adódó speciális feltételek előírása.

A DINPI 2025. augusztus 8. napján beérkező DINPI/4307-1/2025. számú természetvédelmi kezelői véleményében az alábbi tájékoztatást adta:

„Az engedélykérelemben szereplő helyszínek a mogorósbányai Kő-hegy (Északi Gerecse. HUDI 20018), lábatlani Póckői-bánya (Központi-Gerecse- HUDI 20030 és Gerecse HUDI 10003) és Szalagos-kő (Központi-Gerecse- HUDI 20030 és Gerecse HUDI 10003) védettnek nem minősülő Natura 2000 területek.

Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 15/1977 OTvH számú határozatával védetté nyilvánított és a 129/2007. (XII.27.) KvVM rendelettel fenntartott Gerecsei Tájvédelmi Körzet védett területén található Kis-Gerecsei kőfejtő. Ezen területek részei a Natura 2000 hálózathoz is (Gerecse-HUDI 10003).

A kérelemben szereplő, védett területeken elhelyezkedő sziklák – hasonlóan a Pilis és Gerecse egyéb sziklás területeihez – védett, fokozottan védett, különösen reliktum és endemikus fajokban gazdagok, egyben taposásra, egyéb emberi zavarásra érzékenyek.

A bányafalak másodlagosan zajló szukcessziója során természetvédelmi szempontból különösen értékes fajok is megjelenhetnek (pl.: uhu – Bubo bubo, vándorsolyóm – Falco peregrinus, dárdás vesepáfrány – Polystichum lonchitis, István király-szegfű – Dianthus plumarius agg., stb.) tarka sziklaaraszoló (Charissa variegata) ezért eseti elbírálásuk szükséges.

Természetvédelmi kezelői véleményünk:

A kérelemben megjelölt területek közül a Szalagos-kő területén nem tartjuk elfogadhatónak a sziklamászó utak kialakítását, felújítását és a sziklamászást!

A kérelemben megjelölt területek mindegyikén nem tartjuk elfogadhatónak új, még nem kialakított mászóútvonalak kialakítását!”

A DINPI által javasolt feltételeket a rendelkező rész II. fejezetében természetvédelmi előírásként rögzítettem.

Összességében tekintettel a tárgyi tevékenység helyszíneire, továbbá a DINPI adatszolgáltatásában foglaltakra megállapítottam, hogy a tárgyi tevékenység elvégzése – a jelen határozat II. fejezetében foglalt természetvédelmi előírások betartásával – vélhetően nem lesz káros hatással az érintett védett természeti és Natura területekre, az ott lévő és esetlegesen megjelenő védett fajokra, továbbá nem ellentétes a természetvédelmi érdekekkel sem, ami Natura 2000 hatásbecslés készítése nélkül is megállapítható, ezért a jelen határozat rendelkező része szerint döntöttem.

Határozatom fentiekén túl, az alábbi jogszabályhelyeken alapul:

Védett természeti értéknek minősül a Tvt. 4. § e.) pontja szerint „e törvény vagy más jogszabály által védetté, fokozottan védetté nyilvánított – kiemelt természetvédelmi oltalomban részesülő – élő szervezet egyede, fejlődési alakja, szakasza, annak származéka, illetőleg az élő szervezetek életközösségei, továbbá barlang, ásvány, ásványtársulás, ősmaradvány.”

A Tvt. 5. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.”

A Tvt. 5. § (2) bekezdése szerint „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése szerint „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján „A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”

A Tvt. 31. §-ának megfelelően „Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.”

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint „Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”

A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint „Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

A Tvt. 77. §-a szerint „A természetvédelmi hatóság jogszabályban meghatározott előírások teljesítése érdekében az ügyfeleket kötelezheti az eredeti állapot helyreállítására, különösen a károsodott természeti érték és terület, továbbá a védett természeti érték és terület helyreállítására, illetve a 78/A. § esetében a Kvt. és a külön jogszabályokban meghatározottak szerinti megelőzési, illetve helyreállítási intézkedésre.”

A Tvt. 78. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „A természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket. A határozat – a védett természeti érték, terület közvetlen vagy súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése esetében – azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.”

A Tvt. 80. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében:

„Aki tevékenységével vagy mulasztásával

- a) a természet védelmét szolgáló jogszabály, illetve egyedi határozat előírásait megsérti;
- b) a védett természeti értéket jogellenesen veszélyeztet, károsítja, elpusztítja, vagy védett természeti terület vagy Natura 2000 terület állapotát, minőségét jogellenesen veszélyeztet, rongálja, abban kárt okoz;
- c) a védett természeti területet, továbbá barlangot jogellenesen megváltoztatja, átalakítja, illetve azon vagy abban a védelem céljával össze nem egyeztethető tevékenységet folytat;
- d) a védett élő szervezet, életközösség élőhelyét, illetőleg élettevékenységét jelentős mértékben zavarja;
- e) természetvédelmi hatósági engedélyköteles tevékenységet, vagy – a természetvédelmi hatóság szakhatósági közreműködési kötelezettségéhez, vagy természetvédelmi szakkérdés vizsgálati kötelezettségéhez kötött – más hatósági engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül vagy az engedély természetvédelmi előírásaitól eltérően, továbbá a természet védelmét szolgáló jogszabályi előírást érintő bejelentést, ellenőrzött bejelentést anélkül vagy a tevékenység megkezdésére való jogosultság megnyílását megelőzően végez, természetvédelmi bírságot köteles fizetni.”

A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 12. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint a természetvédelmi őrszolgálat tagja a nemzeti park igazgatóság működési területén jogosult és köteles a természet, valamint a régészeti örökség védelmére vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése során a természet és a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő, a természeti értéket és területet – beleértve a védett természeti értéket és területet, illetve a Natura 2000 területet – (a továbbiakban: természeti érték vagy terület) veszélyeztető vagy károsító, valamint régészeti lelőhelyet károsító jogellenes cselekményt elkövető személlyel szemben az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására.

Az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség az eljárás során nem keletkezett. (IV. fejezet.)

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A döntés közlésének napját az Ákr. 85. § (5) bekezdése határozza meg. A Győri törvényszék hatáskörét és illetékességét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdés e) pontja és a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-a állapítja meg. A kérelem benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján határoztam meg. Az elektronikus ügyintézésre köteles személyek körét az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes keresetlevélben az alperes a védíratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. (1) bekezdése alapján állapítottam meg. (V. fejezet)

Hatáskörömet a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja, illetékességemet ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Tatabánya, elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Dr. Kancz Csaba főispán nevében és megbízásából:

Jelena Viktória Ildikó osztályvezető helyett helyettesítési jogkörében eljárva:

Orbán Balázs
környezetvédelmi szakügyintéző

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.